

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17Csp/227/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517212195
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dosedla
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7517212195.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie, sudca JUDr. Eva Dosedla, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému: C. G.Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. D. XXX/XX, XXX XX S. C. R., o zaplatenie 2.000 eur s príslušenstvom

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.273,95 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 2.000 eur od 25.04.2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietá.
- III. Žalobca má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca (pôvodný žalobca Poštová banka a.s., ďalej len „PB“) podanou žalobou dňa 23.5.2017 sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy dlžnej istiny 2000 eur, úroku v sume 276,68 eur, úroky v sume 1723,11 eur, 24,5% ročný zmluvný úrok zo sumy 2000 eur od 25.4.2017 do zaplatenia a úrokom z omeškania 5,25% ročne zo sumy 2000 eur od 25.4.2017 do zaplatenia, dlžných poplatkov 47,15 eur a plnej náhrady trov konania.

2. Žalobný návrh odôvodnil tým, že dňa 18.10.2013 bola medzi veriteľom Poštová banka, a.s., (ďalej tiež len "banka") a žalovaným v právnom postavení dlžníka uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver.

3. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver zo strany Poštovej banky vo výške 2000 eur. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere, výška každej splátky, vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejماً z predpisu splátok. V prípade, ak je súčasťou zmluvy o úvere aj dohoda strán o poistení schopnosti splácať úver, v mesačnej splátke je zahrnuté aj dohodnuté poistné podľa Sadzobníka. V prípade, ak ide o poistenie dobrovoľné vo forme doplnkovej služby, poukázal na to, že takéto poistné sa nezapočítava do celkových nákladov úveru, a to s poukazom na § 2 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti "Zaplatené splátky" listiny "Aktuálny stav úveru". Listina Aktuálny stav úveru je vyhotovená z bankového informačného systému žalobcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením § 40 zákona o bankách v platnom znení. Uviedol, že v zmysle Obchodných podmienok pre úver, ak je klient v omeškaní s platením čo i len jednej splátky, veriteľovi vzniká nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Pred zosplatením úveru bol zo strany právneho predchodcu žalobcu uplatnený postup podľa § 53 ods. 9 OZ a žalovanému bolo zaslané upozornenie pred zosplatením úveru. V

upozornení pred zosplatením bol žalovaný oboznámený s tým, že je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti pohľadávka z titulu predmetnej zmluvy a zároveň bol žalovaný vyzvaný na doplatenie dlžnej sumy. Vzhľadom na to, že žalovaný úhradu pohľadávky nevykonal do 15 kalendárnych dní od doručenia upozornenia banky, veriteľ pristúpil k zosplateniu úveru listom - Výzva na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve (o zosplatení úveru) nezaplatil dlžnú pohľadávku. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver úroky. Takto určená úroková sadzba je v predmetnej zmluve dojednaná vo výške 24,5% ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine "Aktuálny stav úveru" zo dňa 24.4.2017. V zmysle Obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, veriteľ je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaním v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanému aj príslušné zákonné úroky z omeškania, a to v súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Žalovaný ku dňu podania žaloby svoj dlh voči žalobcovi v celom rozsahu neuhradil, preto sa žalobca domáha nároku na zaplatenie súdnou cestou. Dátum úročenia percentom z dlžnej istiny od 25.4.2017 je daný dňom nasledujúcim po dni vystavenia Aktuálny stav úveru k 24.4.2017, nakoľko do doby 24.4.2017 sú úroky (zmluvné i sankčné) vyčíslené takto: za obdobie od uzavretia zmluvy do vyhlásenia predčasnej splatnosti sú ako Položka aktuálneho stavu úveru - Pohľadávkový účet, a za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti do vyhotovenia listiny Aktuálneho stavu úveru zo dňa 24.4.2017 ako - Úroky na účte ČR (čerpanej rezervy).

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 16.09.2019 sp.zn.: 17Csp/227/2017 - 88, ktorým v prvom výroku žalobu zamietol a v druhom výroku rozhodol, že sa stranám sporu právo na náhradu trov konania nepriznáva.

5. Žalobca napadol uvedený rozsudok odvolaním.

6. Vec bola následne predložená Krajskému súdu v Košiciach, ktorý uznesením zo dňa 22.01.2021 sp.zn.: 5CoCsp/13/2020 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Súd nariadil pojednávanie dňa 7.06.2022, žalobca sa z pojednávania ospravedlnil a súhlasil, aby súd rozhodol bez jeho prítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný, preto súd v zmysle ustanovenia § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti sporových strán.

8. Po zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach považuje súd prvej inštancie za nespornú skutočnosť ustálenie tých skutkových zistení súdu prvej inštancie uvedených v odsekoch č. 25 a 25.1 pôvodného rozsudku, v ktorých súd, z dôvodov tam uvedených, konštatoval neplatné zosplatenie pohľadávky.

9. Podľa § 52 ods. (2) Z: Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

10. Podľa ust. § 497 Obch. zák.: Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

12. Podľa ust. § 503 Obch. zák.: (1) Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Ods (2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

13. Podľa § 504 Obch. zák. dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

14. Podľa § 506 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.: Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 cit. zákona: Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

17. Podľa § 565 OZ: Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 53 ods. (9) Obč. zákonníka (ďalej len OZ): Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 524 ods. (1) OZ: Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

20. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.: Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Súd má za to, že pôvodný žalobca si splnil povinnosť uloženú v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a pred postúpením svojej pohľadávky vyzval žalovaného v zmysle tohto ustanovenia.

22. Súd v danej súvislosti odkazuje na stanovisko Krajského súdu v Košiciach prijatého občianskoprávnym kolégiom zo dňa 6.04.2022, v zmysle ktorého za výzvu pred postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. možno považovať aj výzvu "dva v jednom", napr. ak oznámenie o zosplatnení podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ obsahuje zároveň aj výzvu na plnenie v lehote 15 dní (bez upozornenia na možnosť postúpenia, iba jednoduchá výzva na plnenie). V oznámení o zosplatnení by mala byť uvedená konkrétna suma zosplatnenej pohľadávky, ktorú je dlžník povinný zaplatiť a výzva na jej úhradu. Iba v takom prípade možno takéto podanie považovať za výzvu pred postúpením. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky.

23. Ako vyplýva zo spisu list banky zo dňa 9.5.2014 č. D., ktorým žalovanému oznámila, že ku dňu 9.5.2014 sa stala pohľadávka z úverovej zmluvy zo dňa 18.10.2013 splatnou v celom rozsahu a vyzvala žalovaného, aby dlh vo výške 2323,83 € uhradil do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Pohľadávka pozostávala zo sumy dlžnej sumy istiny 2000 €, dlhu na úroku 276,68 €, poplatky za upomienky 39,28 € a poisťné v sume 7,87 €.

24. Tento list bol uložený na pošte dňa 14.5.2014 a dňa 5.6.2014 sa vrátil sa dňa ako nevyzdvihnutý v odbernej lehote (č.l. 20 súdneho spisu).

25. Vo vzťahu k doručovaniu jednostranných hmotnoprávných úkonov súd uvádza, že je potrebný doklad o doručení takejto výzvy, ktorým môže byť aj neprevzatá zásielka adresátom v mieste, kde mal faktickú možnosť zásielku si prevziať, nakoľko zásielka musí byť doručená do dispozičnej sféry dlžníka. Uvedená skutočnosť vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo 36/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2021 pod č. 04, a ktorého právna veta znie nasledovne: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení do 31. decembra 2016 oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná“.

Z rozhodnutia sp. zn. 5Cdo 36/2020 vyplýva, že: „11.1. Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon.

11.2. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, popri prípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhoďenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že výzva zo dňa 9.05.2013 (ktorú súd poukazuje na ods. č. 22 rozsudku považuje zároveň za výzvu banky podľa ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z.), sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného.

27. Aj napriek konštatovaniu súdu o neplatnom zosplatnení úveru, má súd za to, že žalobca, resp. právny predchodca žalobcu si splnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky.

28. Súd je toho právneho názoru, že predmetné ustanovenie zákona č. 483/2001 Z.z. umožňuje banke postúpiť pohľadávku z peňažného záväzku voči jej klientovi ako celok, aj keď je klient v omeškaní iba s časťou peňažného záväzku.

29. Správnosť takéhoto výkladu súd opiera aj o výklad tohto ustanovenia uskutočnený Krajským súdom v Trnave, ako súdom odvolacím v rozsudku sp. zn. 26Co/88/2017 zo dňa 05.06.2018:

„7. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou žalobcu o nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie o tom, že vymáhaná pohľadávka v čase jej postupovania nebola splatná (jej splatnosť nastala podľa zmluvy dňa 20.7.2011), ako aj s námietkou o nesprávnom výklade ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom k 27.9.2012 (znenie ustanovenia účinne k 27.09.2012 je totožné so znením účinným k 27.09.2013, pozn. odvolateľa). Súd prvej inštancie (s odkazom na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov) vyslovil názor, že predpokladom postúpenia pohľadávky bankou na tretiu osobu je, aby bola vyhlásená za predčasne splatnú, teda že banka môže postúpiť len splatnú pohľadávku. Ústavný súd SR síce vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v takom prípade, kedy sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (porov. napr. III.ÚS 341/07, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010, III. ÚS 72/2010). Zároveň však treba vychádzať z toho, že podstatou výkladu (akoukoľvek metódou) je vždy len výklad, teda objasňovanie významu právnej normy, ktorej primárnym nositeľom je jazyk. Preto má jazykový výklad prvotný význam pri určovaní obsahu právnej normy. Ostatné výklady nadväzujú práve na jazykový výklad, keďže práve jazyk umožňuje pochopenie obsahu napísaného a vyjadreného, a to podľa výkladových princípov, ktoré rozpracúva právna metodológia. To je vyjadrené napr. v často citovanom náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 21/96 vetou: „Je nutné sa pritom [t. j. pri výklade normy, pozn.] vyvarovať ľubovôle; rozhodnutie súdu sa musí zakladať na racionálnej argumentácii.“ Racionálna argumentácia znamená v podstate to, že výklad právnej normy musí byť metodologicky korektný, teda jednotlivé výkladové metódy musia byť korektne aplikované so všetkými svojimi predpokladmi a obmedzeniami. Už vzhľadom na to nemôže súd svoj výklad právnej normy podporiť jedným argumentom, ktorý sa mu hodí, a iné argumenty (výkladové metódy) nechať nepovšimnuté. Súdom prvej inštancie vyslovený záver potom z citovaného ustanovenia nemožno riadnym výkladom vyvodiť.

Už podľa doslovného znenia prvej vety § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. platí, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia je zrejmé, že formulácia „tomuto záväzku“ je mužského rodu a vzťahuje sa k pojmu „peňažný záväzok“, s ktorého časťou je dlžník v omeškaní. Banka je teda podľa citovaného ustanovenia oprávnená postúpiť celú pohľadávku zodpovedajúcu záväzku, s ktorého čo len časťou je dlžník v omeškaní. Už samotný jazykový výklad tohto ustanovenia teda svedčí proti záveru, že by banka bola oprávnená postúpiť len tú časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní. To potom ale nevyhnutne vedie k záveru, že z citovaného ustanovenia nevyplýva, že by celá postupovaná pohľadávka musela byť splatná v čase jej postúpenia.

9. Proti tomuto záveru ďalej svedčí aj systematický a logický výklad tejto vety v spojení s ďalšími vetami § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Z druhej vety totiž vyplýva, že právo postúpiť pohľadávku nemôže banka uplatniť, ak klient (dlžník) ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka zo záväzkového vzťahu vzniká veriteľovi právo na plnenie (pohľadávka) a dlžníkovi povinnosť plniť. Splnením pritom podľa § 559 Obč. zák. zanikne dlh. Vzhľadom na koreláciu dlhu dlžníka a pohľadávky veriteľa však splnením dlhu dlžníka zároveň zaniká aj pohľadávka veriteľa. To isté platí aj podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka. Splnením dlhu (záväzku) dlžníka teda zaniká spôsobilý predmet postúpenia, keďže podľa § 524 Obč. zák. možno postúpiť len pohľadávku, teda právo na plnenie, ktoré ešte nebolo splnené. Ak už splnené bolo, pohľadávka zanikla a neexistuje a nemožno ju postúpiť. Tieto závery sú podľa odvolacieho súdu takmer notorietou a ťažko možno predpokladať, že by neboli známe zákonodarcovi v roku 2001 pri prijímaní zákona č. 483/2001 Z. z. Ak by však z § 92 ods. 8 tohto zákona mala vyplývať len možnosť postúpiť splatnú pohľadávku, nemala by druhá veta tohto odseku vôbec zmysel. Ak totiž klient uhradí banke omeškaný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, tento záväzok podľa cit. § 559

Obč. zák. aj § 324 ods. 1 Obch. zák. zanikne, a tým zanikne aj korelujúca pohľadávka banky. Zaniknutú pohľadávku však nie je vôbec možné postupovať. Druhá veta § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. by teda zakazovala niečo, čo nie je možné - zakazovala by postúpenie pohľadávky, ktorá bola uspokojená v celom rozsahu vrátane príslušenstva, teda ktorá neexistuje. Nemožno racionálne predpokladať, že by zákonodarca sledoval cieľ vydať celkom zbytočnú a nezmyselnú normu. Práve naopak, druhá veta § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. nadobudne racionálny zmysel len vtedy, ak sa prvá veta interpretuje tak, že postúpiť je možné celú (aj nesplatnú) pohľadávku, ktorej časť je splatná a dlžník (klient) je v omeškaní s jej úhradou o viac ako 90 dní. V takom prípade druhá veta znamená, že ak dlžník omeškanú časť v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva) zanikne právo banky postúpiť zvyšnú (nesplatnú) časť svojej pohľadávky.

10. Na tieto závery potom nadväzuje logika a systematika časti druhej vety za bodkočiarkou § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.. Podľa nej platí, že ak súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok, potom „to neplatí“, teda neplatí časť pred bodkočiarkou. Neplatí teda to, že banka nemá právo postúpiť pohľadávku, ak dlžník uhradil celú omeškanú časť svojho záväzku vrátane príslušenstva. Opäť si možno položiť otázku, aký význam by táto norma mala, ak by prvá veta § 92 ods. 8 dovoľovala postúpiť len splatnú pohľadávku. V takom prípade by totiž uhradením omeškanej časti tohto záväzku táto (splatná) pohľadávka zanikla a banka by ju nemohla postúpiť, lebo by neexistovala, zvyšnú časť by banka nemohla postúpiť, lebo by jej to už prvá veta nedovoľovala. Načo by potom zákonodarca v § 92 ods. 8 časti druhej vety za bodkočiarkou normoval, že jej právo postúpiť pohľadávku pri uhradení nezaniká, keď by jej vlastne podľa prvej vety tohto odseku ani nevzniklo? Aj časť druhej vety za bodkočiarkou tak možno racionálne vykladať v súvislosti s prvou vetou a prvou časťou druhej vety tak, že ak aj dlžník omeškanú časť záväzku v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva), potom má banka predsa len právo postúpiť zvyšok tejto pohľadávky (nesplatný zvyšok, teda s ktorého úhradou dlžník nie je v omeškaní), ak celkový súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti tohto záväzku presiahol jeden rok.

11. Na základe uvedeného tak treba uzavrieť, že gramatickou, systematickou, logickou a teleologickou výkladovou metódou treba obsah normy v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. vyložiť takto: Ak je napriek písomnej výzve banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky celú svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku (teda vrátane časti, ktorá ešte nie je splatná a s ktorého splnením dlžník nie je v omeškaní) postúpiť inej osobe. Právo postúpiť túto pohľadávku banka nemôže využiť, ak klient ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Ak ale súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku presiahol jeden rok, potom je banka oprávnená postúpiť zvyšnú časť pohľadávky, aj keď klient pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva.“

30. Žalobca predložil do konania ako dôkaz listiny:

a) úverovú zmluvu „dostupná pôžička“ zo dňa 18.10.2013, z obsahu ktorej vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia v jej časti 2 - žiadosti žalovaného o úver zo dňa 16.10.2013 vyplynulo, že žiadal o sumu 4.000 € prevodom na účet v PB, že bude splácať prevodom z účtu, že žiada základný súbor poistenia, že žiada úver na dobu 6 rokov k 25. dňu v mesiaci.

z časti 3 - tabuľky vyplnenej bankou, a podpísanou dňa 18.10.2013, vyplynuli tieto parametre úveru:

- výška úveru: 2000 eur
- výška mesačnej splátky vrátane poistného : 57,29 eur
- poistenie: základný súbor
- dátum prvej platby: 25.11.2013
- dátum ďalšej platby: 25. deň v mesiaci
- dátum konečnej splatnosti úveru: 25.10.2019
- počet splátok (v mesiacoch): 72
- úroková sadzba: 24,50% ročne
- RPMN banky: 27,44% ročne
- priemerná RPMN na trhu: 18,84% ročne
- celková výška nákladov: 1 811,47 eur

Drobným a nenápadným písmom je pod touto orámovanou časťou text: celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom.

b) upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru č.: UPOZ2204/5 zo dňa 22.4.2014, s dátumom podania 23.4.2014, ktorou Poštová banka a.s. oznámila žalovanému, že aktuálnemu dňu t.j. k 22.4.2014 je v omeškaní viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 313,83 eur, z toho mesačná splátka 270 eur a poplatky 35,96 eur a poistné 7,87 eur .

Vyzvala ho, aby daný dlh vyrovnal do 15 kalendárnych dní od doručenia danej výzvy s upozornením podľa § 53 ods. 9 OZ, že inak banka využije oprávnenie podľa § 565 Obč. zákonníka a vyhlási úver za predčasne splatný.

List bol na poštovú prepravu vypravený dňa 23.4.2014, či bol doručený, žalobca nepreukázal.

c) list banky zo dňa 9.5.2014 č. D., ktorým žalovanému oznámila, že ku dňu 9.5.2014 sa stala pohľadávka z úverovej zmluvy zo dňa 18.10.2013 splatnou v celom rozsahu a vyzvala žalovaného, aby dlh vo výške 2323,83 € uhradil do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Pohľadávka pozostávala zo sumy dlžnej sumy istiny 2000 eur, dlhu na úroku 276,68 eur, poplatky za upomienky 39,28 eur a poistné v sume 7,87 eur

Tento list bol uložený na pošte dňa 14.5.2014 a dňa 5.6.2014 sa vrátil sa dňa ako nevyzdvihnutý v odbernej lehote.

d) prehľad stavu úveru žalovaného, z ktorého je zistiteľné, že žalovaný nezaplatil ani jednu splátku

e) Obchodné podmienky pre úver Dostupná pôžička, a podľa čl. 6.2.: ak je klient v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej alebo čiastočnej výške, alebo poskytol banke nepravdivé údaje alebo na majetok klienta bol vyhlásený konkurz, exekúcia, alebo klient zomrel je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane prislúšenstva

31. Dňa 9.8.2017 bol podaný návrh na zmenu žalobcu z dôvodu, že PB a.s. postúpila pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konaní, na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., o čom bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 11.4.2019.

32. Žalobca sa žalobou domáha úhrady sumy 3.999,79 eur pozostávajúcej zo sumy dlžnej istiny 2000 eur, kapitalizovaných úrokov k 24.4.2017 v sume 1.999,79 eur (276,68 + 1.723,11 eur) a od 25.4.2017 tiež zmluvného úroku 24,50% ročne zo sumy 2000 eur do zaplataenia a úroku z omeškania 5,25% ročne zo sumy 2000 eur od 25.4.2017 do zaplataenia, sumy poplatkov 47,15 eur a náhrady trov konania.

33. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplateniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplataenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplataenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania a musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splataenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník vtedy presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť (Rozsudok NS SR č. k. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020) .

34. Súd poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti a viazaný právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky v danej veci , priznal žalobcovi zmluvný úrok z úveru vo výške 24,5 % ročne zo sumy 2.000 od 25.04.2017 do 25.10.2019, t. j. do doby trvania zmluvy, resp. konečnej splatnosti, čo činí 1.227,01 eur. V uvedenom rozsahu súd predmetný úrok z úveru priznal aj s poukazom na už vyššie uvedený rozsudok NS SR č. k. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020, ktorý vyslovil právny názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako „cenu peňazí“. Z týchto dôvodov v prevyšujúcej časti pokiaľ sa domáhal žalobca zaplataenia tohto dohodnutého úroku do zaplataenia ako nedôvodný zamietol, keďže žalobca má nárok len na dohodnutý úrok do času trvania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

35. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní plne úspešnému žalobcovi priznal súd nárok na náhradu 100 % trov celého konania proti žalovanému. V súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 3 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.